

מסורת הש"ס

^[א] [חולין כה,] ב) [תוספתא דהלכות פס"ח,] א) [ש"י מוס' לקמן ק"א, ד"ה דין,] ד) שבת קלה, ימות פ, [תוספתא שבת פט"ו,] ט) [נ"ק מו,] ז) ו[ש"י רש"י ברכות לז, ובמגילה כה, ד"ה מרחמנה ובגיטין נו: ד"ה לחופת מנזרה לישב ויע"ע רש"י ב"ק מו: ד"ה באפרוחא,] ו) [נ"ל הרי אמרו,] ח) [נ"ל במס, רש"י,] ט) [נ"ל מנצרך,

גליון הש"ס

נכרא חזי לה לקריעה. בענין ערך רקע היציף למקטע לנושא ועיין מ"ק דף כח ע"א מוס' ד"ה מן רקיע: רוב' ד"ה חיא, גם החבית נתקלקל. כדאיף כדמ' דף לז ע"ב ורש"י שם ד"ה לקנקני: שם ד"ה ועב"ם ב' יצא עב"ם ושקין לו קהל. גמרא שם דהוּ זה דללמא מכרת ומשקל וכל מוטפתא ומתקנתא דילפין מקחא אש אפר טימא ולא יתמטא כל שיש לו טירה יוּ טוּמאה זע"ע: וזע"ע:

הגהות הב"ח

^[א] נב' אינו טומא מנבו לא צריכא דפומא: ^[ב] שם באפרוחא חזיא להספה בלחיס או שע"ל: ^[א] שם חזן משלשה חלקין: ^[ד] רש"י ד"ה באפרוחא גריסי' והוא ס': ^[ה] תרוב' ד"ה הוא וכו' גלויי כה כ"י עד אמר לה: ^[ו] בא"ד לדבר אחר: ^[ז] ד"ה שע"ל וכו' וי"ל דהס' בענין כ"ל ויתבת ככלי נמחק: ^[ח] ד"ה טול וכו' וגימטין וליכא כלי' ויתבת במס נמחק:

לעיו רש"י

^[א] גלש"א [גלצ"א], קרח. גירשלא"ן [גירשל"א], ברד.

מוסף רש"י

ומניקתו מפני הסכנה. מפני שחלל הכנה גדליה ומנחם לדי חזי' חזי' (שבת קה"ה). א: סמט שיהס הכן והס' שלא יכנה חלל דקדון וחלום ומתות (יבמות פ"ג).

מוסף תוספות

א. דהא חזיא ליה. נמנ"ן.
ב. כיון שסופר ליטא, הוטמאה עוברת דרך מקצתו הפתוח. רבינו יונה.
ג. שאין דרך לטומאה ליכנס. שם. ד. אלא טעמא כדמזין דכיון שסוגרין לגמרי אינ"פ שעתידין לינטל חרצין. רשבי"א.
ה. דרך החלון. נמנ"ן.
ו. כיון שקצתה באהל המת. רשבי"א. אפי' בלא גננה במת אלא שקבלה טומאה מן האהל של מת.
ז. אשר החרב בתוכו טומאת שבעה כבא אל אהל המת. מוס' מיר נג:
ח. וחרוצין בפני החבית. רשבי"א.
ט. לא הויה חציצה יפה אבל למעט בחלון אם הם מתנגעין מה בכך מ"מ ממעטין חן את החלון ואין בו פותח טפח.
י. וכל שהוא טמא מעצמו אינו ממעט. רמב"ן. יא. דהוי דלא חזי על הרוב זימנין דבעי ליה עני על ידי הדרק ושקיל ליה. רשבי"א.

לא יחפור פרק שני בבא בתרא

שָׁאִין צֶה שֵׁשׁ עַל שֵׁשׁ. שָׁאִין מקבלין טומאה: המדולדלין. שְׁמלוּשִׁין ומעוררין במקלָת והצהמה עומדת אצל החלון והאצר מונח על החלון ותנן בהעור והרוטב (חולין קטט). מטמאין טומאת אוכלין במקומן וזרימין הכשר ואלו לא הוכשרו: **עוצד כוכבים**. אינו מקבל טומאה וכן

בן שמנה שהרי הוא כאבן לא חי ולא מת: **המלת**. לא מקבל טומאה דלחו אוכל הוא באנפי נפשיה: **וכלי חרס**. שאחוריו נלד אהל הטומאה: **והשלג והברד נו'**. האויל ונימוקים מאליהם אין ממעטים וכן מים שצבלי האויל ואם ינטל הכלי אין עומדים בפני עצמן אין ממעטין בחלון: **הצדד**. גלש"א: **הכפור**. גריישל"א: **הגליד**. קרח לבן שאינו שלג: ה"ג **והא עשנים חוזו לצהמחו**. וסופו לטיול ואפ"ה כל כמה דליתניהו הסם ממעטי ומיוצתא דשמואל: **באפרוחא** ^[א]. והוא סס המות לצהמה^[ב]. ומאן דגריס בארופתא טועה^[ג] שהוא קורנס של נפחים: **כיון דקשו לנוטל**. שמחלידין אותו כדאמר' במתני' ^[ד]. שקיל להו ואפ"ה ממעט וקשה לשמואל: **בזאין חוזן לשנשה**. טפחים רחוק מן הכותל ועולין למוך החלון ראשיהן: **חזי לקריעה**. לעשות טלאי: **בסמיתא**. עז יומר מדאי: **לאומנא**. למקין דס לקנח פי המכה: **כריסקא**. שהוא מסרט: **אין נהן ארנעה על ארנעה מצעי ליה**. שזו היא שיעור של שק: **קלניא**. עוף כחוש מאלד ואין ראוי לשום חרס: **ענין קלניא**. כחוש כקלנימא והוא מסרט: **דאית ציה קולי**. ויסקרטו את ידיו: **כיון דקשה לנוטל**. דמתנן במתניתין ^[סא]: ‏‏

דלית

בעינן קלגיתא ועובר כוכבים שישב בחלון קאי ואויל בכפות אתי חבריה שרי ליה **במצורע** אתי מצורע חבריה שרי ליה ^אאלא בחבושי מלכות וכן שמנה המונח בחלון אתיא אמיה דריא ליה ^בבשבת ^גדתניא ^דבן שמנה הרי הוא כאבן ואסור לשלטלו בשבת אבל אמו שוחה עליו ומניקתו מפני הסכנה מלח חזיא ליה ^הבמירתא חזיא לעורות ^ודאית בה קוצי כיון דקשיא לכותל שקלא ידיתבא אחספא גופא תיחזין דלית

בבא בתרא שני פרק שני בבא בתרא

ב.

היא גופה תיחזין. ומימה היכי תיחזן הא לא מצטל ליה **הסם** ^אומירץ ר"י צ"ר מרדכי דכיון שהסריפו הגרוגרות *גס הצבית נתקלקל ומצטלו אצל קשה לר"י דפפ"צ דשבת (דף קנז. ושס) דלמר שפקקו את המאור צטפית כי פקקו מאי הוי הא לא מצטל ליה ואינו

היא גופה תיחזין דהא ^בכלי חרש אינו מטמא מגבו ^א *אלא דפומא לגאו ואי בעית אימא לעולם דפומא לבר הכא במאי עסקינן בחבית של מתכת מיתיבי ^בעשבין שתלשן והניחן בחלון או שעלו מאליהן בחלונות ומטלוניות שאין בהן שלש על שלש והאבר והבשר המדולדלין בבהמה ובחיה ועוף ששכן בחלון ועובר כוכבים שישב בחלון וכן שמנה המונח בחלון והמלח וכלי חרס וספר תורה כולם ממעטין בחלון אבל השלג והברד והגליד והכפור והמים כולן אין ממעטין בחלון והא עשבין חוזו לבהמתו ^גבאפרוחא ^ד או שעלו מאליהן כיון דקשו לכותל שקיל להו אמר רבה יבכותל חורבה רב פפא אמר אפילו בכותל יישוב בבאין חזין ^ה לשלשה לחלון מטלוניות * חזו ליה לקריעה דלבושא ^ובסמיכתא חזו לאומנא ^זכריסקא אי כריסקא שאין בהן שלש על שלש שאין בהן ארבעה על ארבעה מיבעי ליה ^חבעין ריסקא והאבר והבשר המדולדלין בבהמה ובחיה ערקא ואזלא ^טבקשורה שחיש ליה בטמאה מובין לה לנכרי בבחוישה פסיק שדי לה לכלבים כיון דאיכא צער בעלי חיים לא עבד ועוף ששכן בחלון פרח ואויל ^יבקשור שחיש ליה בטמא מובין ליה לנכרי בקלגיתא יהיב ליה לינוקא במסרט קלגיתא לא מפרטא

לחצית אין נופלות וכי האי גוונא דיין צפרק חצית (שבת דף קמז). ועוד אומר ר' ינחק דהכל מיירי בשאין חצית יולאה חזן לכותל דהשתא דרך החלון לא יצא טומאה לצית דטומאה רטוה צוקעת ועולה ואינה מתפשטת לדדין שהרי אין צו פותח טפח: **שַׁעֲרֵי מַאֲרֵיְהוּן**. תימה היאך ממעטין הטפח הא תנן במס' אהלֹת (פ"ח מ"ה) אלו לא מציאין ולא חוצלין הורעים והירקות המחוברין לקרקע חזן מן הירקות שזמו פירוש הנהו דמנו לעיל דמציאין וחוצלין האירוס והקיסוס וירקות חמור ודלעת יוונית וא"כ היכי קמי דעשבין שעלו מאליהן דחוצלין ומירץ רבינו תס דהתס ^איירי לענין אהל דאין נעשין אהל לחזן בפני הטומאה על מה שתחמיהם או שעליהם או להביא טומאה מפני שהרוח נמשכו ואינו עומד במקום אחד ^ב והוי דומיא דעוף הפורח שאינו לא חוזן ולא מציא הקשה ר"י דהכל צבולה שמעמין לא בעינן מירוח לא בעשבין ולא חצית דספירן לעיל היא גופה תיחזין ובהגוזל קמא (ב"ק דף קה). אמר רבא הרי"י חצית שנקצה וסתמזה שמיים הילווה פקקה בזמורה עד שימרח מן הדדין וי"ל דהסם ^ו ככלי בעינן מוקף צמיד פחיל להכי כריך מירוח אצל הכא לא בעי צמיד פחיל: **וְעוֹף שֶׁשָּׁכַן בַּחֲלוֹן**. נראה דאמי אפילו לר"מ דלמר (עירובין דף טז): כל דבר שיש צו רוח חיים אין עושין אותו לא דופן לסוכה ולא לחי למבוי כו' דהיינו לענין מחיית עשרה טפחים דוקא אצל הכא לענין ממעט בחלון ממעטו בכל דבר שיצטלנו: **וְעוֹבֵד בְּכּוֹכָבִים שִׁישָׁב בַּחֲלוֹן**. דעובד כוכבים אינו מקבל טומאה כדנפקא לן מקרא צפ"צ דנוזר (דף סא. ושס) דכתבי ואיש אשר יטמא וגו' מתוך הקהל *יאל עוצד כוכבים שאין לו קהל ואע"ג דחכמים עשאום חזים לכל דבריהם^[א] (שבת דף פג. נדה דף נד). כיון דמדאורייתא לא מקבלי טומאה חוצלין מפני הטומאה וא"י דצפרק יולא דופן (נדה דף מג.) אמר חומר בשרץ מבשכבת זרע שהשרץ אין לו חלוקת טומאה ומסיק שכבת זרע דחלוקה טומאה מה היא אילימא בין ישראלים לנכרים ה"נ הא איכא עכבר דים ועכבר דיבשה משמע דשרץ אין חלוקה טומאתו בין ישראל לנכרי לאו פירכא היא דאע"ג דאין עובדי כוכבים טומאים בשרץ אין לו חלוקת טומאה דומיא דשכבת זרע דבשכבת זרע גופה איכא חילוק אצל בשרץ גופיה אין חילוק אלא בהנהו דמקבלי ממנו טומאה הילכך כריך למינקט עכבר דים ועכבר דיבשה והא דאינטריך מיעוטא (שבת פג. נדה לה). דעובד כוכבים אינו מטמא בזיבה משום דטומאת זיבה לאו טומאת מגע היא ומטומאה זו לא אשכחן דאימעטו וכן שמונה אינו מקבל טומאה כשהוא חי דלא איקרי אדם: **וְהַמְלָח**. משמע מהכא דאין מלח מקבל טומאה אצל השלג מיירי שלא חישב עליו לאכילה דלא מקבל טומאה דאי חשב עליו מיפוק ליה דהוי דבר המקבל טומאה כדמוכח במסכת נדה ^[א] [דף יז. וע"ש וע"ג ואילו נ"ל אצל השלג מיירי שלא חישב עליו למשקה דלא מקבל טומאה וכו' וע"פ הג"ה זו מוצינס דברי המוספות על נטון: **בְּוֹרֵן אֵין מְמַעֲטִין בַּחֲלוֹן**. וטעמא משום דאין מתקיימין ^[ב] (וימסין במים^[ג] דליכא למימר דטעמא משום דקשו לכותל ושקיל להו דהא מלח נמי קשה לכותל וקמי דממעט ומיירי כגון דמנחי בחספא והנך נמי ליתני דממעטין ודמנחי בחספא אלא אפילו דמנחי בחספא דלא קשו לכותל לא ממעטי: **חָזִי לַקְרִיעָה דְּלָבוּשָׂא**. ואע"ג דלמר צפ"ק דסוכה (דף קנז. ושס) ובשבת פרק כל הכלים (דף קכה). דפחות משלש על שלש לא חזי לא לעניים ולא לעשרים ודאי לא מקבל טומאה כיון דלא מנעו ליה אצל מ"מ לא ממעט דלא מצטל ליה דקא שקיל ליה כי ^ט מנצרך ^א לקריעה דלנושא: **בְּיּוֹן דְּאִיבָא צֶעַר בְּעַיִי חִיִּים בּו'**. וא"ת כולה בהמה שקיל ושדי לכלבים וי"ל דמיירי צוקף וכל דממי ליה דמנח הסם לטיולי ציה ויחא דנקט אצד ובשר ולא נקט בהמה גופה דאי חזיא לטיולי שקיל לה לטיולי צה ואי לא חזיא שדי לה לכלבים: **אֶתִּיאָא אַמְיָה** ודריא ל"יה בשבת. ואיירי בגוסס שימות קודם שילא השבת ואמר דשס תהא קצורמו:

לחצית אין נופלות וכי האי גוונא דיין צפרק חצית (שבת דף קמז). ועוד אומר ר' ינחק דהכל מיירי בשאין חצית יולאה חזן לכותל דהשתא דרך החלון לא יצא טומאה לצית דטומאה רטוה צוקעת ועולה ואינה מתפשטת לדדין שהרי אין צו פותח טפח: **שַׁעֲרֵי מַאֲרֵיְהוּן**. תימה היאך ממעטין הטפח הא תנן במס' אהלֹת (פ"ח מ"ה) אלו לא מציאין ולא חוצלין הורעים והירקות המחוברין לקרקע חזן מן הירקות שזמו פירוש הנהו דמנו לעיל דמציאין וחוצלין האירוס והקיסוס וירקות חמור ודלעת יוונית וא"כ היכי קמי דעשבין שעלו מאליהן דחוצלין ומירץ רבינו תס דהתס ^איירי לענין אהל דאין נעשין אהל לחזן בפני הטומאה על מה שתחמיהם או שעליהם או להביא טומאה מפני שהרוח נמשכו ואינו עומד במקום אחד ^ב והוי דומיא דעוף הפורח שאינו לא חוזן ולא מציא הקשה ר"י דהכל צבולה שמעמין לא בעינן מירוח לא בעשבין ולא חצית דספירן לעיל היא גופה תיחזין ובהגוזל קמא (ב"ק דף קה). אמר רבא הרי"י חצית שנקצה וסתמזה שמיים הילווה פקקה בזמורה עד שימרח מן הדדין וי"ל דהסם ^ו ככלי בעינן מוקף צמיד פחיל להכי כריך מירוח אצל הכא לא בעי צמיד פחיל: **וְעוֹף שֶׁשָּׁכַן בַּחֲלוֹן**. נראה דאמי אפילו לר"מ דלמר (עירובין דף טז): כל דבר שיש צו רוח חיים אין עושין אותו לא דופן לסוכה ולא לחי למבוי כו' דהיינו לענין מחיית עשרה טפחים דוקא אצל הכא לענין ממעט בחלון ממעטו בכל דבר שיצטלנו: **וְעוֹבֵד בְּכּוֹכָבִים שִׁישָׁב בַּחֲלוֹן**. דעובד כוכבים אינו מקבל טומאה כדנפקא לן מקרא צפ"צ דנוזר (דף סא. ושס) דכתבי ואיש אשר יטמא וגו' מתוך הקהל *יאל עוצד כוכבים שאין לו קהל ואע"ג דחכמים עשאום חזים לכל דבריהם^[א] (שבת דף פג. נדה דף נד). כיון דמדאורייתא לא מקבלי טומאה חוצלין מפני הטומאה וא"י דצפרק יולא דופן (נדה דף מג.) אמר חומר בשרץ מבשכבת זרע שהשרץ אין לו חלוקת טומאה ומסיק שכבת זרע דחלוקה טומאה מה היא אילימא בין ישראלים לנכרים ה"נ הא איכא עכבר דים ועכבר דיבשה משמע דשרץ אין חלוקה טומאתו בין ישראל לנכרי לאו פירכא היא דאע"ג דאין עובדי כוכבים טומאים בשרץ אין לו חלוקת טומאה דומיא דשכבת זרע דבשכבת זרע גופה איכא חילוק אצל בשרץ גופיה אין חילוק אלא בהנהו דמקבלי ממנו טומאה הילכך כריך למינקט עכבר דים ועכבר דיבשה והא דאינטריך מיעוטא (שבת פג. נדה לה). דעובד כוכבים אינו מטמא בזיבה משום דטומאת זיבה לאו טומאת מגע היא ומטומאה זו לא אשכחן דאימעטו וכן שמונה אינו מקבל טומאה כשהוא חי דלא איקרי אדם: **וְהַמְלָח**. משמע מהכא דאין מלח מקבל טומאה אצל השלג מיירי שלא חישב עליו לאכילה דלא מקבל טומאה דאי חשב עליו מיפוק ליה דהוי דבר המקבל טומאה כדמוכח במסכת נדה ^[א] [דף יז. וע"ש וע"ג ואילו נ"ל אצל השלג מיירי שלא חישב עליו למשקה דלא מקבל טומאה וכו' וע"פ הג"ה זו מוצינס דברי המוספות על נטון: **בְּוֹרֵן אֵין מְמַעֲטִין בַּחֲלוֹן**. וטעמא משום דאין מתקיימין ^[ב] (וימסין במים^[ג] דליכא למימר דטעמא משום דקשו לכותל ושקיל להו דהא מלח נמי קשה לכותל וקמי דממעט ומיירי כגון דמנחי בחספא והנך נמי ליתני דממעטין ודמנחי בחספא אלא אפילו דמנחי בחספא דלא קשו לכותל לא ממעטי: **חָזִי לַקְרִיעָה דְּלָבוּשָׂא**. ואע"ג דלמר צפ"ק דסוכה (דף קנז. ושס) ובשבת פרק כל הכלים (דף קכה). דפחות משלש על שלש לא חזי לא לעניים ולא לעשרים ודאי לא מקבל טומאה כיון דלא מנעו ליה אצל מ"מ לא ממעט דלא מצטל ליה דקא שקיל ליה כי ^ט מנצרך ^א לקריעה דלנושא: **בְּיּוֹן דְּאִיבָא צֶעַר בְּעַיִי חִיִּים בּו'**. וא"ת כולה בהמה שקיל ושדי לכלבים וי"ל דמיירי צוקף וכל דממי ליה דמנח הסם לטיולי ציה ויחא דנקט אצד ובשר ולא נקט בהמה גופה דאי חזיא לטיולי שקיל לה לטיולי צה ואי לא חזיא שדי לה לכלבים: **אֶתִּיאָא אַמְיָה** ודריא ל"יה בשבת. ואיירי בגוסס שימות קודם שילא השבת ואמר דשס תהא קצורמו:

לחצית אין נופלות וכי האי גוונא דיין צפרק חצית (שבת דף קמז). ועוד אומר ר' ינחק דהכל מיירי בשאין חצית יולאה חזן לכותל דהשתא דרך החלון לא יצא טומאה לצית דטומאה רטוה צוקעת ועולה ואינה מתפשטת לדדין שהרי אין צו פותח טפח: **שַׁעֲרֵי מַאֲרֵיְהוּן**. תימה היאך ממעטין הטפח הא תנן במס' אהלֹת (פ"ח מ"ה) אלו לא מציאין ולא חוצלין הורעים והירקות המחוברין לקרקע חזן מן הירקות שזמו פירוש הנהו דמנו לעיל דמציאין וחוצלין האירוס והקיסוס וירקות חמור ודלעת יוונית וא"כ היכי קמי דעשבין שעלו מאליהן דחוצלין ומירץ רבינו תס דהתס ^איירי לענין אהל דאין נעשין אהל לחזן בפני הטומאה על מה שתחמיהם או שעליהם או להביא טומאה מפני שהרוח נמשכו ואינו עומד במקום אחד ^ב והוי דומיא דעוף הפורח שאינו לא חוזן ולא מציא הקשה ר"י דהכל צבולה שמעמין לא בעינן מירוח לא בעשבין ולא חצית דספירן לעיל היא גופה תיחזין ובהגוזל קמא (ב"ק דף קה). אמר רבא הרי"י חצית שנקצה וסתמזה שמיים הילווה פקקה בזמורה עד שימרח מן הדדין וי"ל דהסם ^ו ככלי בעינן מוקף צמיד פחיל להכי כריך מירוח אצל הכא לא בעי צמיד פחיל: **וְעוֹף שֶׁשָּׁכַן בַּחֲלוֹן**. נראה דאמי אפילו לר"מ דלמר (עירובין דף טז): כל דבר שיש צו רוח חיים אין עושין אותו לא דופן לסוכה ולא לחי למבוי כו' דהיינו לענין מחיית עשרה טפחים דוקא אצל הכא לענין ממעט בחלון ממעטו בכל דבר שיצטלנו: **וְעוֹבֵד בְּכּוֹכָבִים שִׁישָׁב בַּחֲלוֹן**. דעובד כוכבים אינו מקבל טומאה כדנפקא לן מקרא צפ"צ דנוזר (דף סא. ושס) דכתבי ואיש אשר יטמא וגו' מתוך הקהל *יאל עוצד כוכבים שאין לו קהל ואע"ג דחכמים עשאום חזים לכל דבריהם^[א] (שבת דף פג. נדה דף נד). כיון דמדאורייתא לא מקבלי טומאה חוצלין מפני הטומאה וא"י דצפרק יולא דופן (נדה דף מג.) אמר חומר בשרץ מבשכבת זרע שהשרץ אין לו חלוקת טומאה ומסיק שכבת זרע דחלוקה טומאה מה היא אילימא בין ישראלים לנכרים ה"נ הא איכא עכבר דים ועכבר דיבשה משמע דשרץ אין חלוקה טומאתו בין ישראל לנכרי לאו פירכא היא דאע"ג דאין עובדי כוכבים טומאים בשרץ אין לו חלוקת טומאה דומיא דשכבת זרע דבשכבת זרע גופה איכא חילוק אצל בשרץ גופיה אין חילוק אלא בהנהו דמקבלי ממנו טומאה הילכך כריך למינקט עכבר דים ועכבר דיבשה והא דאינטריך מיעוטא (שבת פג. נדה לה). דעובד כוכבים אינו מטמא בזיבה משום דטומאת זיבה לאו טומאת מגע היא ומטומאה זו לא אשכחן דאימעטו וכן שמונה אינו מקבל טומאה כשהוא חי דלא איקרי אדם: **וְהַמְלָח**. משמע מהכא דאין מלח מקבל טומאה אצל השלג מיירי שלא חישב עליו לאכילה דלא מקבל טומאה דאי חשב עליו מיפוק ליה דהוי דבר המקבל טומאה כדמוכח במסכת נדה ^[א] [דף יז. וע"ש וע"ג ואילו נ"ל אצל השלג מיירי שלא חישב עליו למשקה דלא מקבל טומאה וכו' וע"פ הג"ה זו מוצינס דברי המוספות על נטון: **בְּוֹרֵן אֵין מְמַעֲטִין בַּחֲלוֹן**. וטעמא משום דאין מתקיימין ^[ב] (וימסין במים^[ג] דליכא למימר דטעמא משום דקשו לכותל ושקיל להו דהא מלח נמי קשה לכותל וקמי דממעט ומיירי כגון דמנחי בחספא והנך נמי ליתני דממעטין ודמנחי בחספא אלא אפילו דמנחי בחספא דלא קשו לכותל לא ממעטי: **חָזִי לַקְרִיעָה דְּלָבוּשָׂא**. ואע"ג דלמר צפ"ק דסוכה (דף קנז. ושס) ובשבת פרק כל הכלים (דף קכה). דפחות משלש על שלש לא חזי לא לעניים ולא לעשרים ודאי לא מקבל טומאה כיון דלא מנעו ליה אצל מ"מ לא ממעט דלא מצטל ליה דקא שקיל ליה כי ^ט מנצרך ^א לקריעה דלנושא: **בְּיּוֹן דְּאִיבָא צֶעַר בְּעַיִי חִיִּים בּו'**. וא"ת כולה בהמה שקיל ושדי לכלבים וי"ל דמיירי צוקף וכל דממי ליה דמנח הסם לטיולי ציה ויחא דנקט אצד ובשר ולא נקט בהמה גופה דאי חזיא לטיולי שקיל לה לטיולי צה ואי לא חזיא שדי לה לכלבים: **אֶתִּיאָא אַמְיָה** ודריא ל"יה בשבת. ואיירי בגוסס שימות קודם שילא השבת ואמר דשס תהא קצורמו:

לחצית אין נופלות וכי האי גוונא דיין צפרק חצית (שבת דף קמז). ועוד אומר ר' ינחק דהכל מיירי בשאין חצית יולאה חזן לכותל דהשתא דרך החלון לא יצא טומאה לצית דטומאה רטוה צוקעת ועולה ואינה מתפשטת לדדין שהרי אין צו פותח טפח: **שַׁעֲרֵי מַאֲרֵיְהוּן**. תימה היאך ממעטין הטפח הא תנן במס' אהלֹת (פ"ח מ"ה) אלו לא מציאין ולא חוצלין הורעים והירקות המחוברין לקרקע חזן מן הירקות שזמו פירוש הנהו דמנו לעיל דמציאין וחוצלין האירוס והקיסוס וירקות חמור ודלעת יוונית וא"כ היכי קמי דעשבין שעלו מאליהן דחוצלין ומירץ רבינו תס דהתס ^איירי לענין אהל דאין נעשין אהל לחזן בפני הטומאה על מה שתחמיהם או שעליהם או להביא טומאה מפני שהרוח נמשכו ואינו עומד במקום אחד ^ב והוי דומיא דעוף הפורח שאינו לא חוזן ולא מציא הקשה ר"י דהכל צבולה שמעמין לא בעינן מירוח לא בעשבין ולא חצית דספירן לעיל היא גופה תיחזין ובהגוזל קמא (ב"ק דף קה). אמר רבא הרי"י חצית שנקצה וסתמזה שמיים הילווה פקקה בזמורה עד שימרח מן הדדין וי"ל דהסם ^ו ככלי בעינן מוקף צמיד פחיל להכי כריך מירוח אצל הכא לא בעי צמיד פחיל: **וְעוֹף שֶׁשָּׁכַן בַּחֲלוֹן**. נראה דאמי אפילו לר"מ דלמר (עירובין דף טז): כל דבר שיש צו רוח חיים אין עושין אותו לא דופן לסוכה ולא לחי למבוי כו' דהיינו לענין מחיית עשרה טפחים דוקא אצל הכא לענין ממעט בחלון ממעטו בכל דבר שיצטלנו: **וְעוֹבֵד בְּכּוֹכָבִים שִׁישָׁב בַּחֲלוֹן**. דעובד כוכבים אינו מקבל טומאה כדנפקא לן מקרא צפ"צ דנוזר (דף סא. ושס) דכתבי ואיש אשר יטמא וגו' מתוך הקהל *יאל עוצד כוכבים שאין לו קהל ואע"ג דחכמים עשאום חזים לכל דבריהם^[א] (שבת דף פג. נדה דף נד). כיון דמדאורייתא לא מקבלי טומאה חוצלין מפני הטומאה וא"י דצפרק יולא דופן (נדה דף מג.) אמר חומר בשרץ מבשכבת זרע שהשרץ אין לו חלוקת טומאה ומסיק שכבת זרע דחלוקה טומאה מה היא אילימא בין ישראלים לנכרים ה"נ הא איכא עכבר דים ועכבר דיבשה משמע דשרץ אין חלוקה טומאתו בין ישראל לנכרי לאו פירכא היא דאע"ג דאין עובדי כוכבים טומאים בשרץ אין לו חלוקת טומאה דומיא דשכבת זרע דבשכבת זרע גופה איכא חילוק אצל בשרץ גופיה אין חילוק אלא בהנהו דמקבלי ממנו טומאה הילכך כריך למינקט עכבר דים ועכבר דיבשה והא דאינטריך מיעוטא (שבת פג. נדה לה). דעובד כוכבים אינו מטמא בזיבה משום דטומאת זיבה לאו טומאת מגע היא ומטומאה זו לא אשכחן דאימעטו וכן שמונה אינו מקבל טומאה כשהוא חי דלא איקרי אדם: **וְהַמְלָח**. משמע מהכא דאין מלח מקבל טומאה אצל השלג מיירי שלא חישב עליו לאכילה דלא מקבל טומאה דאי חשב עליו מיפוק ליה דהוי דבר המקבל טומאה כדמוכח במסכת נדה ^[א] [דף יז. וע"ש וע"ג ואילו נ"ל אצל השלג מיירי שלא חישב עליו למשקה דלא מקבל טומאה וכו' וע"פ הג"ה זו מוצינס דברי המוספות על נטון: **בְּוֹרֵן אֵין מְמַעֲטִין בַּחֲלוֹן**. וטעמא משום דאין מתקיימין ^[ב] (וימסין במים^[ג] דליכא למימר דטעמא משום דקשו לכותל ושקיל להו דהא מלח נמי קשה לכותל וקמי דממעט ומיירי כגון דמנחי בחספא והנך נמי ליתני דממעטין ודמנחי בחספא אלא אפילו דמנחי בחספא דלא קשו לכותל לא ממעטי: **חָזִי לַקְרִיעָה דְּלָבוּשָׂא**. ואע"ג דלמר צפ"ק דסוכה (דף קנז. ושס) ובשבת פרק כל הכלים (דף קכה). דפחות משלש על שלש לא חזי לא לעניים ולא לעשרים ודאי לא מקבל טומאה כיון דלא מנעו ליה אצל מ"מ לא ממעט דלא מצטל ליה דקא שקיל ליה כי ^ט מנצרך ^א לקריעה דלנושא: **בְּיּוֹן דְּאִיבָא צֶעַר בְּעַיִי חִיִּים בּו'**. וא"ת כולה בהמה שקיל ושדי לכלבים וי"ל דמיירי צוקף וכל דממי ליה דמנח הסם לטיולי ציה ויחא דנקט אצד ובשר ולא נקט בהמה גופה דאי חזיא לטיולי שקיל לה לטיולי צה ואי לא חזיא שדי לה לכלבים: **אֶתִּיאָא אַמְיָה** ודריא ל"יה בשבת. ואיירי בגוסס שימות קודם שילא השבת ואמר דשס תהא קצורמו:

לחצית אין נופלות וכי האי גוונא דיין צפרק חצית (שבת דף קמז). ועוד אומר ר' ינחק דהכל מיירי בשאין חצית יולאה חזן לכותל דהשתא דרך החלון לא יצא טומאה לצית דטומאה רטוה צוקעת ועולה ואינה מתפשטת לדדין שהרי אין צו פותח טפח: **שַׁעֲרֵי מַאֲרֵיְהוּן**. תימה היאך ממעטין הטפח הא תנן במס' אהלֹת (פ"ח מ"ה) אלו לא מציאין ולא חוצלין הורעים והירקות המחוברין לקרקע חזן מן הירקות שזמו פירוש הנהו דמנו לעיל דמציאין וחוצלין האירוס והקיסוס וירקות חמור ודלעת יוונית וא"כ היכי קמי דעשבין שעלו מאליהן דחוצלין ומירץ רבינו תס דהתס ^איירי לענין אהל דאין נעשין אהל לחזן בפני הטומאה על מה שתחמיהם או שעליהם או להביא טומאה מפני שהרוח נמשכו ואינו עומד במקום אחד ^ב והוי דומיא דעוף הפורח שאינו לא חוזן ולא מציא הקשה ר"י דהכל צבולה שמעמין לא בעינן מירוח לא בעשבין ולא חצית דספירן לעיל היא גופה תיחזין ובהגוזל קמא (ב"ק דף קה). אמר רבא הרי"י חצית שנקצה וסתמזה שמיים הילווה פקקה בזמורה עד שימרח מן הדדין וי"ל דהסם ^ו ככלי בעינן מוקף צמיד פחיל להכי כריך מירוח אצל הכא לא בעי צמיד פחיל: **וְעוֹף שֶׁשָּׁכַן בַּחֲלוֹן**. נראה דאמי אפילו לר"מ דלמר (עירובין דף טז): כל דבר שיש צו רוח חיים אין עושין אותו לא דופן לסוכה ולא לחי למבוי כו' דהיינו לענין מחיית עשרה טפחים דוקא אצל הכא לענין ממעט בחלון ממעטו בכל דבר שיצטלנו: **וְעוֹבֵד בְּכּוֹכָבִים שִׁישָׁב בַּחֲלוֹן**. דעובד כוכבים אינו מקבל טומאה כדנפקא לן מקרא צפ"צ דנוזר (דף סא. ושס) דכתבי ואיש אשר יטמא וגו' מתוך הקהל *יאל עוצד כוכבים שאין לו קהל ואע"ג דחכמים עשאום חזים לכל דבריהם^[א] (שבת דף פג. נדה דף נד). כיון דמדאורייתא לא מקבלי טומאה חוצלין מפני הטומאה וא"י דצפרק יולא דופן (נדה דף מג.) אמר חומר בשרץ מבשכבת זרע שהשרץ אין לו חלוקת טומאה ומסיק שכבת זרע דחלוקה טומאה מה היא אילימא בין ישראלים לנכרים ה"נ הא איכא עכבר דים ועכבר דיבשה משמע דשרץ אין חלוקה טומאתו בין ישראל לנכרי לאו פירכא היא דאע"ג דאין עובדי כוכבים טומאים בשרץ אין לו חלוקת טומאה דומיא דשכבת זרע דבשכבת זרע גופה אי